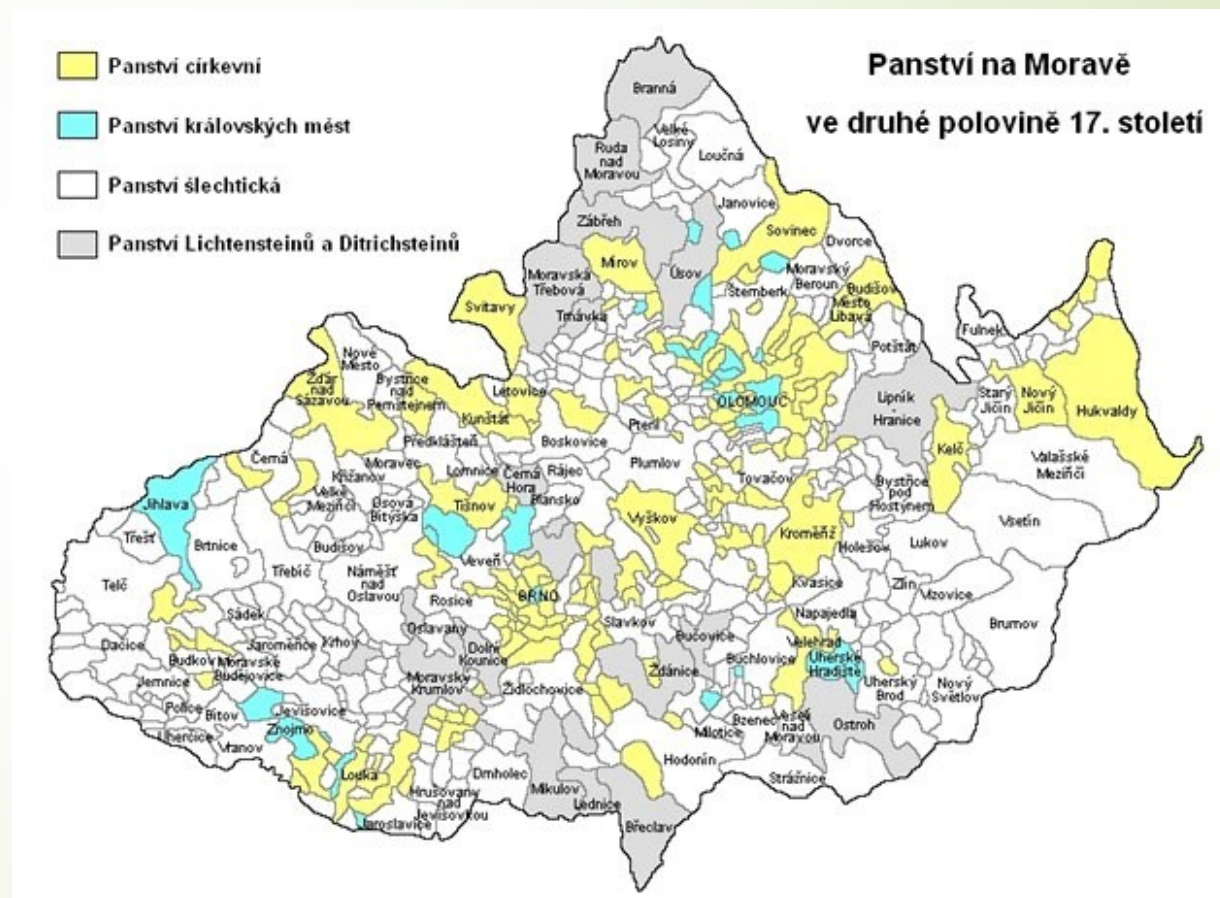

Správa dominia v raném novověku

Termíny

- Panství
- Patrimonium

Prameny

Hospodářské instrukce

- Instrukce, punkta, artikuly, řád...
- Soubor rad, doporučení, nařízení...
- 16. století
- Zájem vrchnosti na efektivní správě
- Forma, struktura
- Měsíční instrukce

Prameny

Urbáře

- 14. st.
- Povinnosti poddaných; výnos hospodářství vrchnosti
- Prodej x změna majetku uvnitř rodu x potřeby vrchnosti

Gruntovní knihy

- 14. st.
- Majetek poddaných
- Soudní artikuly

Prameny

Hospodářské účty

- Hlavní registra
- Varní, pivovarní, rybniční registra
- Obilní, dobytčí, ovčácké účty
- Sklepní účet
- Rejstříky o sklizni obilí i omlatní
- Sirotčí registra/účetní knihy sirotčí

...

The image shows a page from a handwritten ledger, likely from a historical record. The page is divided into columns. The first column contains entries, the second column contains numerical amounts, and the third column contains names or descriptions. The entries are written in a cursive script. The amounts are written in a simpler, more legible script. The names are written in a cursive script. The page is numbered '5.' at the top left. The entries are as follows:

Entry	Amount	Name/Description
5. <i>Wollan Dreib</i>		
<i>Lathayna Dreib</i>		
<i>Lathayna Dreib</i>	157	
+ <i>Jofan</i>	25	
<i>Lathayna Dreib</i>	57	
<i>Wollan Dreib</i>	77	
<i>Wollan Dreib</i>		
<i>Lathayna Dreib</i>		
<i>Lathayna Dreib</i>	50	
<i>Lathayna Dreib</i>	15	
<i>Lathayna Dreib</i>	10	
<i>Lathayna Dreib</i>		
<i>Lathayna Dreib</i>		
<i>Lathayna Dreib</i>	27	
<i>Lathayna Dreib</i>	10	
<i>Lathayna Dreib</i>		
<i>Lathayna Dreib</i>	25	
<i>Lathayna Dreib</i>	77	
<i>Lathayna Dreib</i>	15	
<i>Lathayna Dreib</i>		
<i>Lathayna Dreib</i>		
<i>Lathayna Dreib</i>		
<i>Lathayna Dreib</i>	78	
<i>Lathayna Dreib</i>	15	
<i>Lathayna Dreib</i>	5	

Velkostatek — části

- Hospodářské dvory
 - Ovčírny
 - Pivovary
 - Rybníkářství
 - Lesnictví
 - Mlýny, cihelny, bělidla, flusárny...
-

Úředníci

- Příklad
- Požadavky:
- Poctivost (rukojmí, kauce)
- Znalosti
- Zbožnost
- Svobodní x ženatí

Úředníci

- Příjmy:
 - Plat
 - Akcidence
-

Úředníci

Regent, vrchní hejtman, inspektor, administrátor

- Ústřední správa panství
- Inspekce panství
- Dohled na účty

Úředníci

Hejtman, úředník, správce, vrchní, ředitel

- Nejvyšší úředník na každém panství
- Chod celého panství
- Vrchnostenská kancelář
- Registratury (=archiv)

Úředníci

- Purkrabí
- Důchodní, kontribuční, sirotčí, obroční (písař)
- Sládek
- Porybný, fišman
- Pojezdný
- Poklasný
- Polesný, forštmistr, hajný
- Šafář, šafářka
- Rychtář

Panská čeleď

- Čeleď zámecká
 - Čeleď ve dvorech:
 - Holomek
 - Nádvočník
 - Volař
 - Husná děvka
 - ...
-

Robota

- Potažní a pěší
- Trvání: 0,5 lánu = 4 dny (nelánoví stejně) — Hodonínsko
- Možnost se vyplatit
- 16. x 17. století
- (Ne)výhody

Námezdní práce

- Sezónní práce (žně, senoseč, mlácení obilí,...)
 - Mlatci, ženci, sekáči,...
 - 16. x 17. století
 - Cechy
 - Plat
 - Krádeže
-